

Mottakere i henhold til liste

Vår dato: 12.06.2019
Vår referanse: 19/4173-8
Deres dato:
Deres referanse:

Endring i forskrift om satser i prisutjevningsordningen for melk og satser for produksjonsfløte og tilvirkningsverdi på smør

Landbruksdirektoratet har vedtatt endring i forskrift av 29. juni 2007 nr. 904 om satser i prisutjevningsordningen for melk og satser for produksjonsfløte og tilvirkningsverdi på smør (satsforskriften). Endringsforskriften er vedlagt dette brevet. De endrede satsene trer i kraft 1. juli 2019.

1. Innledning

Vi viser til Landbruksdirektoratets brev av 3. april 2019 hvor forslag til endringer i satsforskriften ble sendt på høring. Forslaget i høringsbrevet inneholdt nye satser for avgifter og tilskudd i pris- og biproduktgruppene, nye innfraktsatser, ny sats for kapitalgodtgjørelse, ny sats for produksjonsfløteverdi og ny sats for tilvirkningsverdi på smør.

Landbruksdirektoratet har mottatt seks skriftlige uttalelser til høringsbrevet. Innspill knyttet til høringen av endrede satser i prisutjevningsordningen omtales under. Det er kommet innspill i høringen som omhandler forhold utenfor denne høringen. Disse innspillene behandles ikke her. Høringsinnspillene er for øvrig tilgjengelige på Landbruksdirektoratets nettsider.

1.1. Om prosess og føringer frem mot 2020

Nye satser i prisutjevningsordningen for melk fra 1. juli 2019 må ses i sammenheng med prosessen Landbruks- og matdepartementet (LMD) har hatt med forenkling av prisutjevningsordningen. Landbruksdirektoratet viser til de føringene departementet har gitt gjennom fastsettelse av endringer i forskrift om prisutjevningsordningen for melk (prisutjevningsforskriften), jf. brev av 20. juni 2016. Her fremgår blant annet at satsene i

eksisterende utjevningssatser tilpasses og harmoniseres i perioden fra 1. juli 2016 til 1. juli 2020, samt føringer for hvordan eksportstøtten skal fases ut frem mot 2020.

1.2 Oppsummert om endringer i satser fra 1. juli 2019

I forhold til forslaget som var på høring er det gjort følgende endringer: Tilskuddssatsene i prisgruppene 5-12 er redusert med 3 øre/liter og avgiftssatsen i prisgruppe 2 er økt med 3 øre/liter. Endringene skyldes dårligere melkeanvendelse i revidert volumprognose og dårligere likviditet, jf. punkt 2.1 og 2.2. Med unntak av disse endringer blir forslagene som fremkommer av høringsbrevet vedtatt i sin helhet.

Endringene fra satser per 1. juli 2018 til nye satser i satsforskriften fra 1. juli 2019 er oppsummert i tabellen nedenfor.

Tabell 1: Satser per 1. juli 2018 sammenlignet med nye satser i pris- og biproduktgruppene (kr/liter) *

	Satser per 1. juli 2018	Endring	Nye satser fra 1. juli 2019
Prisgruppe 1 (sure smakstilsatte flytende produkter dagligvaremarkedet)	0,00	0,00	0,00
Prisgruppe 2 (ikke smakstilsatte flytende produkter dagligvaremarkedet)	1,94	0,08	2,02
Prisgruppe 3 (søte smakstilsatte flytende produkter dagligvaremarkedet)	0,00	0,00	0,00
Prisgruppe 4 (ferske oster unntatt mysoster dagligvaremarkedet)	0,00	0,00	0,00
Prisgruppe 5 (modnede oster og mysoster dagligvaremarkedet)	-0,27	0,08	-0,19
Prisgruppe 6 (geitemelksprodukter dagligvaremarkedet)	-0,27	0,08	-0,19
Prisgruppe 7 (tørrmelk og kasein)	-0,90	0,08	-0,82
Prisgruppe 8 (flytende melkeprodukter industrimarkedet)	-0,91	0,09	-0,82
Prisgruppe 9 (ferske oster unntatt mysoster industrimarkedet)	-0,91	0,09	-0,82
Prisgruppe 10 (modnede oster og mysoster industrimarkedet)	-1,02	0,08	-0,94
Prisgruppe 11 (geitemelksprodukter industrimarkedet)	-0,91	0,09	-0,82
Prisgruppe 12 (oster og geitemelksprodukter merkevareeksportmarkedet)	-0,82	0,08	-0,74
Biproduktgruppe 1 (kremfløteprodukter dagligvaremarkedet)	13,57	-0,05	13,52
Biproduktgruppe 2 (smørprodukter dagligvaremarkedet)	-3,78	0,00	-3,78
Biproduktgruppe 3 (smørprodukter industrimarkedet)	-6,17	0,00	-6,17
Biproduktgruppe 4 (mysostprodukter dagligvaremarkedet)	2,22	0,00	2,22
Biproduktgruppe 5 (mysostprodukter industrimarkedet)	2,22	0,00	2,22
Biproduktgruppe 6 (produkter med kjernemelk)	0,00	0,00	0,00

* positive tall er avgift, negative tall er tilskudd

Dersom det oppstår behov for å styrke ordningens likviditet i løpet av satsperioden, kan det bli aktuelt å øke avgiftene og redusere tilskuddene per prisgruppe. Øvre grense for prisuttak justeres i så fall tilsvarende ned.

2. Avgifter og tilskudd per pris- og biproduktgruppe

Endelige satser for avgifter og tilskudd i prisutjevningsordningen for melk fremgår også i vedlagte endringsforskrift. Vi viser også til tabell 2 og 3, som inneholder et mer detaljert oppsett.

2.1 Volumprognoser og melkeanvendelse

Landbruksdirektoratet har oppdatert volumprognosene for satsperioden 2019–2020 med utgangspunkt i markedsregulatoras mai-prognose for 2019. Samlet kumelkvolum er justert opp med 9,1 mill. liter fra 1 493 mill. liter i høringsforslaget til 1 502,1 mill. liter. Økningen på 9,1 mill. liter er fordelt i prisgruppene 5, 7 og 10. Samlet geitemelkvolum er justert opp

med 0,3 mill. liter og plassert i prisgruppe 6. Totalt prognoserer direktoratet med et melkevolum på 1520,6 mill. liter for satsåret 2019–2020.

Landbruksdirektoratet viser til at det er knyttet særlig usikkerhet til volumprognosene for satsperioden 2019–2020. Eksportstøtte til merkevareeksport i prisutjevningsordningen opphører fra 1. juli 2020, noe som kan føre til redusert behov for melk og lavere melkeleveranser i 2020.

Landbruksdirektoratets reviderte volumprognoser for satsperioden 2019–2020 innebærer en dårligere melke- og biproduktanvendelse i forhold til satsgrunnlaget gjeldende fra 1. juli 2018 på 2,6 øre/liter melk. Isolert sett er melkeanvendelsen 1 øre/liter dårligere og biproduktanvendelsen 1,6 øre/liter dårligere enn i volumprognosene for dagjeldende satser. Sammenlignet med høringsforslaget gir de reviderte volumprognosene en dårligere melke- og biproduktanvendelse på 9,1 mill. kroner, noe som utgjør 0,7 øre/liter anvendt melk fordelt likt på prisgruppe 2 og prisgruppene 5-12. Dårligere melke-/biproduktanvendelse innebærer at ordningen får lavere inntekter og/eller høyere kostnader.

2.2. Likviditet

Landbruksdirektoratet følger fortløpende utviklingen i likviditeten i ordningen. I høringsbrevet foreslo vi en oppbygging av likviditeten i ordningen på 3 øre/liter. Sammenlignet med høringsforslaget, har likviditeten i ordningen blitt ytterligere forverret med om lag 26 mill. kroner, noe som utgjør 1,9 øre/liter anvendt melk fordelt likt på prisgruppe 2 og prisgruppene 5-12. Årsakene til denne reduserte likviditeten er at det er rapportert inn mer anvendt melk enn forutsatt for månedene mars-mai, noe som fører til større netto tilskuddsutbetalinger enn forutsatt.

Norges Bondelag understreker at Landbruksdirektoratet må sørge for at likviditeten i ordningen sikres gjennom de satsene som settes ved den ordinære satsfastsettelsen nå fra 1. juli. En ekstra runde med justerte satser senere i avtaleåret, finansiert med styringspris, vil ikke bli akseptert. *Tine SA (Tine)* viser til at hensikten med likviditetsoppbygging er å skape sikkerhet for dekning av framtidige utgifter, og ikke et mål i seg selv. Likviditetsoppbyggingen bør derfor være så lav som mulig. *Tine* mener direktoratet bør vurdere å begrense likviditetsoppbyggingen i ordningen noe. *Q-meieriene AS (Q-meieriene)* fremhever som sin klare oppfatning at dersom Landbruksdirektoratet holder fast ved at det er nødvendig å styrke likviditeten i ordningen, må dette finansieres på annen måte enn foreslått.

Landbruksdirektoratet viser til at prognosert likviditet i ordningen ved utgangen av gjeldende satsår er blitt ytterligere forverret i forhold til da høringsbrevet ble sendt ut. Likviditeten i ordningen ved utgangen av satsåret 2018–2019, dvs. per 1. juli 2019, vil med oppdaterte prognoser være på et for lavt nivå. Det er videre ekstra usikkerhet knyttet til volumprognosene for kommende satsår som en følge av bortfall av eksportstøtten i 2020. Direktoratet viser i den forbindelse til sluttprotokollen fra årets jordbruksforhandlinger, hvor frist for samlet opplegg for nedskalering av melkeproduksjonen er satt til 1. oktober 2019. For å ha likviditet til å skape sikkerhet for dekning av utbetalinger i kommende satsår er det nødvendig å bygge opp likviditeten ut over det som ble foreslått i høringsbrevet.

Landbruksdirektoratet vedtar derfor en oppbygging av likviditeten i ordningen med 5 øre/liter fra 1. juli 2019, noe som er 2 øre/liter mer enn i høringsforslaget.

2.3 Prisdifferensiering

Norges Bondelag viser til at felleskostnadene i PU-ordningen øker og peker på at det i realiteten er prisgruppe 2 som bærer finansieringen av PU-ordningen samtidig som forbruket i denne gruppen stadig går nedover. Norges Bondelag har ingen merknader til de foreslåtte satsene, gitt de rammer direktoratet har å forholde seg til. *Norsk Bonde –og Småbrukarlag (NBS)* viser til at vi er inne i en fase der det er noe større uforutsigbarhet knyttet til flere forhold som påvirker melkeanvendelse og volum. NBS konkluderer med at de støtter forslaget til satser i de ulike prisgrupper og biproduktgrupper i PU-ordningen fra og med 1. juli 2019. *Tine* oppfatter at satsendringene som er sendt på høring er i overensstemmelse med gjeldende prognoser og innspill. *Tine* viser til at norske meieriprodukter møter økende konkurranse fra import og andre næringsmidler. I følge *Tine* forsterker det viktigheten av en differensiering av råvarepris til ulike anvendelser, som et middel for å bygge konkurransekraft for norsk melk.

Landbruksdirektoratet vil bemerke at prisgruppe 2 bidrar betydelig til inntektene i prisutjevningsordningen, men at det totalt er fire grupper som bidrar. Biproduktgruppene 1, 4 og 5 bidrar også. I følge regnskapet for prisutjevningsordningen for 2018, utgjorde prisgruppe 2 om lag 60 prosent av inntektene fra de nevnte gruppene. Direktoratet registrerer for øvrig at flere av høringsinstansene enten støtter eller ikke har merknader til de foreslåtte satsene.

Scandza AS (Scandza) mener «samordning» av satser fra 2017 til 2020 svekker konkurransen i meierisektoren og PU-ordningens evne til å markedstilpasse et prisuttak basert på etterspørselselastisiteter og markedsutvikling. Spesielt uheldig er «samordnet avgiftssats» på sure og søte smakstilsatte flytende produkter og ferske oster. Forslaget om fortsatt null i PU-sats for disse gruppene dokumenterer at de i praksis er tatt ut av PU-ordningen. Disse produktgruppene blir dermed også skjermet for å bidra til finansiering av økte kostnader i PU-systemet. En slik varig innsnevring av PUs virkeområde er ikke konsekvensutredet. De aktuelle gruppene er alle i vekst og alle de tre gruppene ville i en normal anvendelse av prisdiskriminering ut fra PU-systemets formål, vært ilagt økt prisuttak. I stedet skjer det motsatte. *Scandza* er overrasket over at den eneste endring oppført under «Endret prisdifferensiering» i PU-modellen er nettopp en skjerming av gruppene 1, 3 og 4 fra normal finansiering av dårligere melkeanvendelse og økte kostnader i PU-systemet.

Landbruksdirektoratet viser til at LMD i høringsnotat av 29. januar 2016 om forenkling av prisutjevningsordningen for melk foreslo å redusere avgiftene i prisgruppe 1 (sure smakstilsatte flytende melkeprodukter, dagligvaremarkedet) og prisgruppe 4 (ferske oster unntatt mysoster, dagligvaremarkedet) med 50 prosent fra 1. juli 2016, og videre ned til null kroner per liter anvendt melk fra 1. juli 2017. Med bakgrunn i Stortingets ønske om å styrke konkurransekraften til norsk melk raskest mulig og innspill fra flertallet av høringsinstansene ble full nedtrapping av avgiftssatsene til null fremskyndet fra 1. juli 2017 til 1. juli 2016. Landbruksdirektoratet har i satsforslaget for 2019–2020 lagt vekt på Stortingets føring fra 2016 og foreslått å videreføre satsene fra 1. juli 2018 med en sats på 0 kr/liter for både prisgruppe 1 og 4. Forslaget fra høringen opprettholdes og satsene for prisgruppe 1 og 4 fastsettes til 0 kr/liter melk.

Scandza mener PU i kombinasjon med tollvernet medfører en ekstrem skjerming for naturell yoghurt. I følge Scandza er dette et resultat av at produktet ble flyttet til gruppen for sure smakstilsatte flytende produkter til tross for at den ikke er smakstilsatt. I tillegg til den høye ordinære tollsatsen for naturell yoghurt ble skjermingsbidraget fra nulling av PU-satsen for smakstilsatte produkter lagt på toppen. Scandza savner en tydelig begrunnelse for hvorfor det er blitt slik.

Landbruksdirektoratet viser til at naturell yoghurt ble flyttet til prisgruppe 1 (sure smakstilsatte flytende produkter, dagligvaremarkedet) fra 1. juli 2014 ut fra en vurdering der flere forhold ble vektlagt. Avgiften for prisgruppe 1 ble redusert til null fra 1. juli 2016 med bakgrunn i føringer fra Prop. 133 S (2015–2016) om jordbruksoppgjøret 2016 m.m., og Stortingets behandling av denne 14. juni 2016, samt Landbruks- og matdepartementets brev om forenkling av prisutjevningsordningen av 20. juni 2016. Landbruksdirektoratet gjør videre oppmerksom på at naturell yoghurt utgjorde mindre enn en halv prosent av sum anvendt melk i prisutjevningsordningen i 2018.

Q-meieriene viser til at prisgruppe 2 (ikke smaksatt) har en langvarig nedadgående volumtrend, og bare i 2018 var nedgangen 1,8 %. *Q-meieriene* mener at foreslått økning av avgiften på 5 øre per liter vil sette fart på volumnedgangen. De innser behovet for økte inntekter eller reduserte kostnader i ordningen, men mener Landbruksdirektoratet bør unngå likviditetsoppbygging, eller vurdere endringer i andre prisgrupper der volum øker eller konkurransesituasjonen tilsier at produktene tåler dette. Aktuelle produkter som kan vurderes, er etter *Q-meierienes* mening «modnede oster», «tørrmelk og kasein» og «fløte til smør industri».

Landbruksdirektoratet har vurdert markedssituasjonen i de ulike gruppene og mener etter en helhetsvurdering at likviditetsendringen bør fordeles likt på prisgruppene 2 og 5-12.

Tine ser det som spesielt positivt at direktoratet tydelig ser koblingen mellom satsene i industrigruppene og råvarepriskompensasjonen for RÅK-varer. *Tine* mener at en samlet, tilstrekkelig støtte er vesentlig for norsk konkurranseutsatt matvareindustri. *Tine* viser videre til at det er besluttet sammenslåing av industrigruppene. I følge *Tine* er behovene for de to største industrigruppene, ost og pulver, ulike og det er liten samvariasjon i etterspørselen etter de to produktgruppene. *Tine* mener at ved en harmonisering av disse to gruppene vil det i dagens situasjon enten bli brukt mer midler enn nødvendig på pulver eller for lite på ost. I følge *Tine* er begge deler allokeringer som bidrar negativt til norsk melks konkurransedyktighet. *Tine* mener at hvis RÅK-midler skal erstatte PU-tilskudd til industriost, er det vesentlig med et tilstrekkelig nivå og et langsiktig perspektiv.

Landbruksdirektoratet viser til at tilpasning og harmonisering av satser og sammenslåing av grupper i prisutjevningsordningen ble vedtatt av LMD i 2016, jf. LMDs brev av 20. juni 2016. Landbruksdirektoratet legger disse endringene til grunn og vil følge opp LMDs vedtak i perioden frem til 2020. Direktoratet gjør imidlertid oppmerksom på at det ikke er foretatt ytterligere harmonisering mellom prisgruppene 7 og 10 fra 1. juli 2019, noe som vil gi industrien lengre tid til å tilpasse seg en lik, harmonisert sats for alle industrigruppene.

Mondelez Europe Procurement – norsk filial (Mondelez) registrerer at det er foreslått en netto-reduksjon i tilskuddet til produksjon av tørrmelk (prisgruppe 7). I tillegg til denne foreslåtte endringen som vil medføre økte kostnader for dem, vet de ennå ikke resultatene av årets jordbruksoppgjør som vil komme på toppen av dette. De viser til at deres

produksjon i Norge blir målt mot og sammenlignet med deres søsterbedrifter i utlandet. Mondelez erfarer også økende konkurranse fra utenlandske produsenter utenfor Mondelez International. Mondelez viser til at forslaget for prisgruppe 7 vil bidra til en «trappetrinnsøkning» av prisnivået for norsk tørrmelk, mens prisene i EU og på verdensmarkedet beveger seg opp og ned i takt med tilbud og etterspørsel. De mener følgen er at prisforskjellene mellom Norge og utlandet kan bli svært store. Mondelez ber om at forslaget for prisgruppe 7 vurderes på nytt for å unngå en prisøkning på tørrmelk på toppen av økning som vil komme som følge av årets jordbruksoppgjør.

Landbruksdirektoratet viser til at vi følger konkurransesituasjonen til RÅK-industrien med utgangspunkt i prisutviklingen. Direktoratet foreslår nye tilskuddssatser i RÅK-ordningen når markedsprisene er kjent, blant annet som følge av målprisøkningen på melk. Endringer i tilskuddssatser bestemmes også av utviklingen i internasjonale priser på meieriråvarer. Normalt vil nye tilskuddssatser i RÅK-ordningen bli gjeldende fra 1. januar 2020.

Scandza mener Landbruksdirektoratet legger opp til at merkevareeksport kommer betydelig dårligere ut enn reguleringseksport. De peker på at tilskuddssatsen for ost til industri settes 20 øre/liter høyere enn tilskuddet til merkevareeksport. Reguleringseksport får prisnedskrivning gjennom PU til industripris, og følgelig vil slik eksport få høyere eksportstøtte fra PU enn merkevareeksporten. *Scandza* mener direktoratet med dette legger opp til forfordeling av merkevareeksport i forhold til reguleringseksport. Dette vil komme i tillegg til at et pristap ved reguleringseksport vil bli nedskrevet med omsetningsavgiftsmidler, ifølge *Scandza*. De mener det er feil å gi ekstra eksportsubsidier fra PU til én aktør med monopol på denne måten. *Scandza* mener markedsreguleringseksporten burde være flyttet til en felles eksportgruppe i PU, med den sats merkevareeksporten har.

Landbruksdirektoratet viser til at tilskuddssatsen i prisgruppe 12 (oster og geitemelksprodukter, merkevareeksport) samvarierer med satsen i prisgruppe 5 (modnede oster og mysoster, dagligvare), ettersom nivået på eksportstøtten skal holdes uendret i perioden frem til 1. juli 2020. Når det gjelder reguleringseksport av ost har det ikke vært gjennomført slik eksport på over 10 år. Det er heller ikke budsjettert med midler til reguleringseksport i budsjettet for markedsreguleringen i 2019. Som kjent bortfaller også muligheten til å foreta reguleringseksport i 2020. Landbruksdirektoratet vurderer ut fra dette at det ikke vil skje en forfordeling av merkevareeksport i forhold til reguleringseksport kommende satsår. Forslaget fra høringen opprettholdes og tilskuddssatsen for prisgruppe 10 fastsettes til 0,94 kr/liter melk.

Q-meieriene etterlyser en plan for hvordan produksjonsgrunnlaget til norske melkebønder skal opprettholdes når nær 100 millioner liter melk blir «frigjort» ved opphør av støtte til merkevareeksport i prisgruppe 12. *Q-meieriene* mener det er viktig at de frigjorte midlene blir værende i ordningen og benyttes til å styrke posisjonen til norsk melk og peker på mulige tiltak som kan bidra til å øke etterspørsel og konkurransekraft for norsk melk.

Landbruksdirektoratet viser til at tilskuddsutbetalinger til merkevareeksport (prisgruppe 12) som bortfaller når eksportstøtten avvikles i 2020 er utenfor denne høringen, jf. for øvrig Landbruksdirektoratets brev av 15. juni 2018.

3. Kapitalgodtgjørelse og øvrige konkurransepolitiske tiltak

Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Tine og Scandza har kommet med innspill knyttet til omfang og/eller innretning på de konkurransepolitiske tiltakene i prisutjevningsordningen.

Landbruksdirektoratet viser til at innspill knyttet til omfang av og innretning på de konkurransepolitiske tiltakene, gjelder forhold som hører inn under LMDs kompetanseområde og derfor er utenfor denne høringen.

Landbruksdirektoratet opprettholder satsen for spesiell kapitalgodtgjørelse på 0,65 kr/liter, som foreslått i høringen.

4. Innfrakttillegg

Q-meieriene viser til at innfrakttillegget er foreslått redusert med 0,7 % med bakgrunn i omlegginger hos Tine, samtidig som Statistisk sentralbyrås kostnadsindeks for lastebiltransport viser en økning på 5,46 %. De mener bakgrunnen for reduksjon av satsene for innfrakt er forståelige, men når reduksjonen gjøres i kommuner der Q-meieriene har en stor andel melk, for eksempel i Hå kommune, vil dette endre konkurransekraften mellom Tine og Q-meieriene siden de ikke har mulighet til å gjøre tilsvarende omlegginger med tilhørende kostnadsbesparelse for innfrakt.

Landbruksdirektoratet viser til at gjeldende modell for innfrakttillegg ble fastsatt av Landbruks- og matdepartementet i brev av 3. april 2017. Formålet med innfrakttillegget i prisutjevningsordningen for melk er å utjevne melkeprisen til produsent for kostnader ved å hente melk uansett hvor produsentene er lokalisert, ikke å utjevne mellom meieriselskaper. Satsene for inntransport av melk fastsettes per liter transportert melk med en lik sats per kommune, slik at satsene er like for alle aktører som henter melk innenfor hver enkelt kommune.

Scandza har innspill om minstesats og valg av basismeierier i innfraktordningen. Scandza forstår videre ikke hvorfor endrede kommunegrenser fra 2020 skal beregne veide snitt for nye satser i sammenslåtte kommuner, og fordele melkevolumet skjønnsmessig der kommuner deles. Innfrakttilskuddets prinsipielle grunnlag er en stedfraktordning fra kommunesenter til basismeieri. Melkebøndernes lokalisering er kjent, og både fraktkostnader fra nye kommunesentre samt melkevolum i de nye kommunene må kunne beregnes like eksakt som i innfraktordningen for øvrig.

Landbruksdirektoratet viser til at gjeldende modell for innfrakttillegg ble fastsatt av Landbruks- og matdepartementet i brev av 3. april 2017. Innretning av innfrakttillegget og parametre i beregningsmodellen for dette, er således utenfor denne høringen. Når det gjelder vektning av satser i sammenslåtte kommuner, vurderer Landbruksdirektoratet at dette gir en utjevningseffekt som er i tråd med prisutjevningsordningens formål. Modellen for innfrakttilskuddet gjennomgås normalt med ca. ti års mellomrom. Hvis det skulle vise seg at det er behov for å gjennomgå modellen på bakgrunn av f.eks. kommunesammenslåinger før neste ordinære gjennomgang av modellen, vil direktoratet foreslå dette. Det er i så fall en fordel at en slik gjennomgang foretas når alle kommunesammenslåinger er foretatt og alle grunnlagsdata er kjent.

Landbruksdirektoratet opprettholder satsene for innfrakttillegg fra 1. juli 2019 og fra 1. januar 2020 som foreslått i høringen.

5. Særskilt distribusjonstilskudd - nytt fjerde ledd i § 2

Tine viser til at Landbruksdirektoratet tydeliggjør i høringsbrevet hvordan distribusjonstilskuddet skal administreres og søknadsprosess for eventuelle nye aktører. Dette er et skritt i riktig retning, ifølge *Tine*, men ikke tilstrekkelig til å tilfredsstille deres forventninger til god forvaltningsskikk. *Tine* redegjør videre for sine forventninger bl.a. om søknadsprosess og kriterier for tildeling, herunder hvilke priser og kostnader som skal sammenlignes med *Tines* priser og kostnader.

Landbruksdirektoratet viser til at det er Landbruks- og matdepartementet som fastsetter vilkårene for særskilt distribusjonstillegg. Direktoratet forvalter tilskuddet med utgangspunkt i prisutjevningsforskriften § 8 tredje ledd og departementets brev av 20. juni 2016.

Landbruksdirektoratet opprettholder forslaget fra høringen og fastsetter nytt § 2 fjerde ledd som foreslått.

6. Produksjonsfløteverdi

Q-meieriene mener det er bra at produksjonsfløteverdien foreslås økt fra 21,00 til 21,50 kr/liter, men påpeker at økningen er for liten i forhold til historisk utvikling av melkeprisen. De viser til at fra 2007 til i dag har målpris for melk økt vesentlig mer enn fløteprisen, og denne skulle nå vært 23,50 kr/liter.

Landbruksdirektoratet viser til at satsen for produksjonsfløte fastsettes på skjønnsmessig grunnlag, og er ikke direkte koblet til utviklingen i f. eks. målprisen på melk. Andre forhold, som fettbalansen og etterspørselen etter magre vs. fete produkter, samt muligheten for prisuttak i biproduktgruppe 1–3, tillegges også vekt. Vi har derfor i år foreslått økning i produksjonsfløteverdien, redusert avgift for fløte til kremfløteprodukter (biproduktgruppe 1) og uendrede satser for fløte til smørprodukter (biproduktgruppe 2 og 3) fra 1. juli 2019.

Landbruksdirektoratet fastsetter sats for produksjonsfløteverdi til 21,50 kr/liter, som foreslått i høringsbrevet.

7. Prognosert tilvirkningsverdi på smør

Scandza mener at tilvirkningsverdien på smør ikke reflekterer de reelle tilvirkningskostnader for smør fra en produksjonsfløteverdi på 21,50 kr/liter. De mener at det skyldes i hovedsak at kapitalkostnadene er undervurdert.

Landbruksdirektoratet viser til at tilvirkningsverdien på smør er basert på tilsvarende foredlingskostnader som *Tine* får kompensert for under markedsreguleringen (jf. brev fra LMD av 4. februar 2005). Landbruksdirektoratet bruker derfor markedsregulators prognoserte produktkalkyle for kommende satsperiode i fastsettelsen av tilvirkningsverdien på smør.

Satsen for prognosert tilvirkningsverdi på smør opprettholdes som i høringsforslaget på 51,47 kr/kg.

8. Øvrige innspill knyttet til høringen

Scandza merker seg at i vedleggstabellene 1–3 oppgir man også i år alle «konkurranserettede tilskudd» samlet, og *Scandza* mener dette gir mindre gjennomsiktighet enn ønskelig. De mener fortsatt det ikke er noen grunn til å slå sammen disse, så lenge det er tilskudd som ikke går til alle aktører. *Scandza* mener det bør være mest mulig åpenhet rundt disse ordningene.

Landbruksdirektoratet kan opplyse at regnskapstallene for prisutjevningsordningen viser at det er utbetalt 72,6 mill. kroner til generell korreksjon, 52,1 mill. kroner til spesiell kapitalgodtgjørelse og 50,3 mill. kroner til særskilt distribusjonstillegg i regnskapsåret 2018. Av hensyn til konkurransen i markedet aggregerer vi de prognoserte tallene for de konkurransefremmende tiltakene.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Marit Jerven
direktør

Elsebeth Hoel
seksjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Saksbehandler: Lars Folland, seniorrådgiver, tlf. 78606058
Lise Wirstad Dynna, seniorrådgiver, tlf. 78606037

Mottakere:
Mottakere i henhold til liste

Kopi til:
Landbruks- og matdepartementet Postboks 8007 Dep 0030 OSLO

Vedlegg:
Endringsforskrift
Vedlegg 1 Nye innfraktsatser fra 01.07.2019 og fra 01.01.2020
Vedlegg tabeller 1–3
Liste over adressater